

**BORSA
İSTANBUL**

VIOP

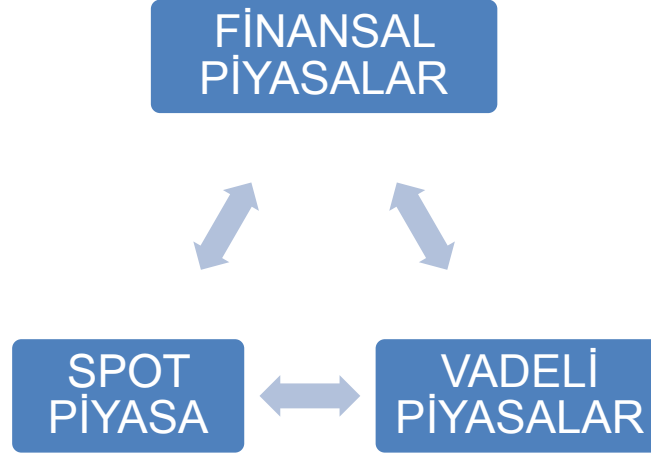
***VIOP-KTB-ZRY İşbirliğiyle
Fiziki Teslimatlı Buğday Vadeliler Çalışma Toplantısı,
25.03.2016 KONYA***

- VİOP'ta risk yönetimi neden önemli?
- VİOP'ta işlem gören sözleşmeler
- VİOP'ta işlem gören Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri
- Buğday Vadeli İşlem Sözleşmesi Nasıl Kullanılır?
- Buğday Vadeli İşlem Sözleşmesinde Fiziki Teslimat
- Diğer Konular

ViOP ile RiSK YÖNETİMİ NEDEN ÖNEMLİ?

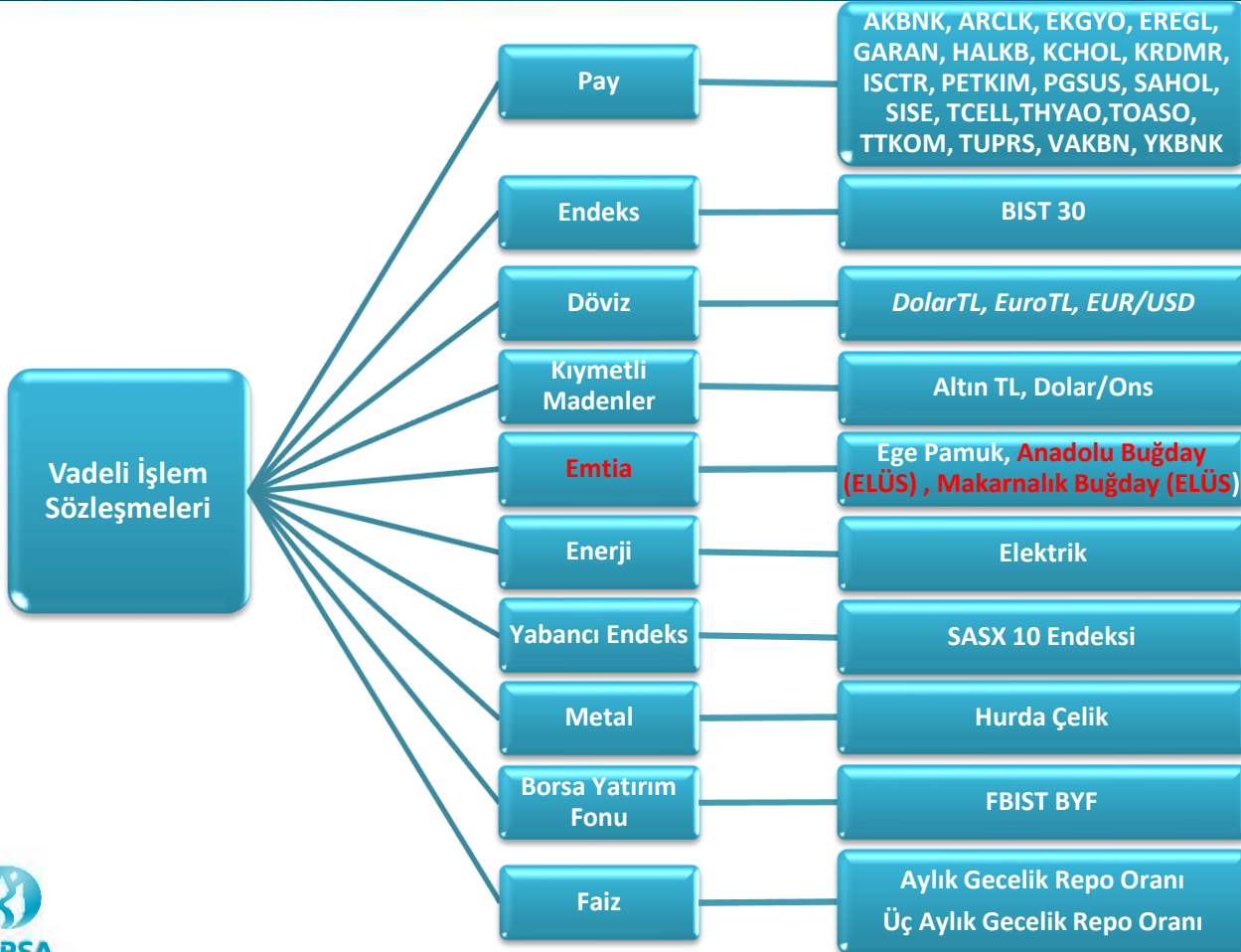
- Fiyat dalgalanmalarından korunma sağlar.
- Vadeli fiyatların erken uyarı işlevi vardır.
- Daha net verilerle üretim planlaması sağlar.
- Firmaların nakit akışı planlamalarına yardımcı olur.
- Uzun vadeli likidite yönetiminde önemli rol oynar.
- Finansal planlamalarda etkinlik sağlar.
- Bilanço yönetiminde etkinlik sağlar.
- Kullanan şirketlere rekabet avantajı sağlar.

PİYASALARIN ETKİLEŞİMİ

- Spot Piyasa- Mal veya kıymetlerin ve bunların karşılığı olan paranın aynı anda el değiştirmesini sağlayan piyasa
- Vadeli Piyasalar- İleri bir tarihte teslimatı ve ödemesi yapılmak üzere herhangi bir malın veya kıymetin, bugünden belirlenmiş fiyatlarla alım ve satımının yapıldığı piyasa

VIOP'TA İŞLEM GÖREN VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ

NEDEN VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMESİ?

İşlem Amaçları

Riskten Korunma:
Yatırımcılar varlıklarını ya da yükümlülüklerini fiyat riskinden korumak için ters pozisyona girebilir.

Spekülasyon:
Yatırımcılar piyasa beklentileri doğrultusunda kaldıraçlı pozisyon alabilirler.

Arbitraj:
Spot ve Vadeli Piyasalardaki fiyat farklarından yararlanmak isteyen stratejiler.

VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİNİN AVANTAJLARI NELERDİR?

Avantajları

Fiyat Sabitleme:

Vadeli işlemler ile ileride gerçekleşecek fiyat hareketlerine karşı koruma sağlanır.

Kaldıraç:

Yatırımcılar alacakları pozisyonun sadece bir kısmını yatırarak işlem yapma imkanı bulur.

VIOP'TA BUĞDAY SÖZLEŞMELERİNDE İŞLEM YAPMAK

Bir Buğday sözleşmesi işleminde sözleşme büyüklüğü kadar sözleşmeye dayanak olan buğdayın alım/satımı yapılır.

Sözleşme Büyüklükleri

- Anadolu Kırmızı Buğday Vadeli İşlem Sözleşmesi = 5.000 kg (5 ton)
- Makarnalık Buğday Vadeli İşlem Sözleşmesi = 5.000 kg (5 ton)

VIOP'TA BUĞDAY SÖZLEŞMELERİNDE İŞLEM YAPMAK-II

Vadeli işlem sözleşmesi satmak

Kısa pozisyon

Satıcı, vade sonunda, sözleşmeye konu olan dayanak varlığın sözleşme özelliklerine göre Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) vasıtasıyla fiziki teslimatını yapmak ile yükümlüdür.

Vadeli işlem sözleşmesi almak

Uzun pozisyon

Vade sonunda, alıcı sözleşmeye konu olan dayanak varlığı sözleşme özelliklerine göre Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) şeklinde fiziki olarak satın almak ile yükümlüdür.

ANADOLU KIRMIZI BUĞDAY SÖZLEŞMELERİ

Dayanak Varlık	Anadolu Kırmızı Sert İkinci Sınıf Baz Kalite Buğday
İşlem Saatleri	09:10 - 17:45 tek seans
Sözleşme Büyüklüğü	5.000 kg (5 ton)
Vade Ayları	Ocak, Şubat, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Aralık. (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayı. Bu üç vade ayından biri Eylül değilse, Eylül vade ayı ayrıca işleme açılır.)
Uzlaşma Şekli	Fiziki Teslimat -ELÜS
Fiyat Adımı	0,0005 TL (Örnek fiyat: 0,9865 TL)
Takas Süresi	Fiziki teslimat işlemlerinde takas süresi T + 5 , diğer işlemlerde ise T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı
Vade Sonu ve Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü.

AKS BUĞDAY SÖZLEŞMELERİNDE FİZİKİ TESLİMAT

Fiziki teslimat **Elektronik Ürün Senedi (ELÜS)** vasıtasıyla gerçekleşir.

Teslimata konu pozisyonlara yönelik işlemler takas süresi sonunda Borsa Konya işlemine dönüşerek takas tamamlanır. Fiziki teslimatın Borsa Konya'nın kabul ettiği Anadolu Kırmızı Sert İkinci Sınıf Baz Kalite Buğday şeklinde yapılması esastır. Ancak piyasa şartlarına bağlı olarak ve önceden ilan edilmiş olmak kaydıyla prim ve iskonto tutarları/oranları dikkate alınarak teslimat Anadolu Kırmızı Sert Birinci Sınıf ya da Anadolu Kırmızı Sert Üçüncü Sınıf Baz Kalite Buğday ile de yapılabilir. Prim ve iskonto tutarları/oranları Borsa İstanbul A.Ş. ve Borsa Konya A.Ş. tarafından belirlenecektir.

AKS BUĞDAY SÖZLEŞMELERİNDE VADE SONU UZLAŞMA FİYATI

Son işlem günü Konya Ticaret Borsası'nda AKS Buğdayının ikinci sınıf baz kalitesi için gün sonu itibariyle oluşmuş fiyatların miktar ağırlıklı ortalamasıdır. KTB'de AKS ikinci sınıf için fiyat oluşmaması durumunda;

- Anadolu Kırmızı Sert Buğdayının ikinci sınıf baz kalitesi için piyasaya ulaşan talep ve teklifler,
 - Anadolu Kırmızı Sert Buğdayının birinci ve/veya üçüncü sınıf baz kalitesi fiyatları,
 - Anadolu Kırmızı Sert Buğdayı ikinci sınıf baz kalitesinin bir önceki işlem günündeki miktar ağırlıklı ortalama fiyatı
- gibi yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak uygulanabilir.

Uzlaşma Fiyatı Komitesi, piyasa koşullarına göre Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının hesaplanmasında Konya Ticaret Borsası'ndan fiyat verisi alınan gün sayısını artırabilir veya azaltabilir, diğer ticaret borsalarında oluşan Anadolu Kırmızı Sert Buğday İkinci Sınıf fiyatlarını dikkate alabilir

MAKARNALIK BUĞDAY SÖZLEŞMELERİ

Dayanak Varlık	Makarnalık Üçüncü Sınıf Baz Kalite Buğday
İşlem Saatleri	09:10 - 17:45 tek seans
Sözleşme Büyüklüğü	5.000 kg (5 ton)
Vade Ayları	Ocak, Şubat, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Aralık. (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayı. Bu üç vade ayından biri Eylül değilse, Eylül vade ayı ayrıca işleme açılır.)
Uzlaşma Şekli	Fiziki Teslimat -ELÜS
Fiyat Adımı	0,0005 TL (Örnek fiyat: 0,9865 TL)
Takas Süresi	Fiziki teslimat işlemlerinde takas süresi T + 5 , diğer işlemlerde ise T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı
Vade Sonu ve Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü.

MAKARNALIK BUĞDAY SÖZLEŞMELERİNDE FİZİKİ TESLİMAT

Fiziki teslimat **Elektronik Ürün Senedi (ELÜS)** vasıtasıyla gerçekleşir.

Teslimata konu pozisyonlara yönelik işlemler takas süresi sonunda Borsa Konya işlemine dönüşerek takas tamamlanır.

Fiziki teslimatın Borsa Konya'nın kabul ettiği Makarnalık Üçüncü Sınıf Baz Kalite Buğday şeklinde yapılması esastır. Ancak piyasa şartlarına bağlı olarak ve önceden ilan edilmiş olmak kaydıyla prim ve iskonto tutarları/oranları dikkate alınarak Makarnalık Birinci Sınıf ya da Makarnalık İkinci Sınıf Baz Kalite Buğday ile de yapılabilir. Prim ve iskonto tutarları/oranları Borsa İstanbul A.Ş. ve Borsa Konya A.Ş. tarafından belirlenecektir.

MAKARNALIK SÖZLEŞMELERİNDE VADE SONU UZLAŞMA FİYATI

Son işlem günü Konya Ticaret Borsası'nda Makarnalık Buğdayının Üçüncü sınıf baz kalitesi için gün sonu itibariyle oluşmuş fiyatların miktar ağırlıklı ortalamasıdır. KTB'de Makarnalık üçüncü sınıf için fiyat oluşmaması durumunda;

- Makarnalık Buğdayının üçüncü sınıf baz kalitesi için piyasaya ulaşan talep ve teklifler,
 - Makarnalık Buğdayının birinci ve/veya ikinci sınıf baz kalitesi fiyatları,
 - Makarnalık Buğdayı üçüncü sınıf baz kalitesinin bir önceki işlem günündeki miktar ağırlıklı ortalama fiyatı
- gibi yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak uygulanabilir.

Uzlaşma Fiyatı Komitesi, piyasa koşullarına göre Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının hesaplanmasında Konya Ticaret Borsası'ndan fiyat verisi alınan gün sayısını artırabilir veya azaltabilir, diğer ticaret borsalarında oluşan Makarnalık Buğday Üçüncü Sınıf fiyatlarını dikkate alabilir

BUĞDAY VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ

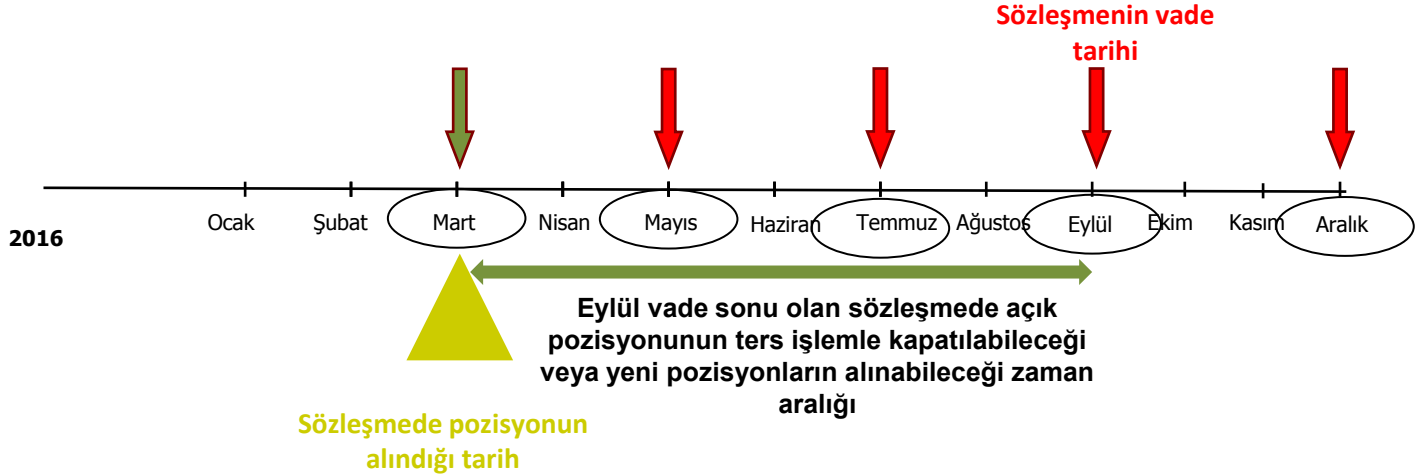
- Buğday vadeli işlem sözleşmelerinde işlem yaparak gelecekte teslim alma (veya teslim etme) yükümlülüğü ile sözleşmeye dayanak olan buğdayın gelecekteki fiyatını **bugünden alıp satabilirsiniz.**

Örnek

1 adet Makarnalık Buğday Vadeli İşlem Sözleşmesi aldığınızda 5.000 kg aldığınızı düşünebilirsiniz.

1 adet Makarnalık Buğday Vadeli İşlem Sözleşmesiyle **5.000 kg Makarnalık buğdaydan edeceğiniz kar/zararı sabitlemiş olursunuz.**

BUĞDAY VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ VADE AYLARI

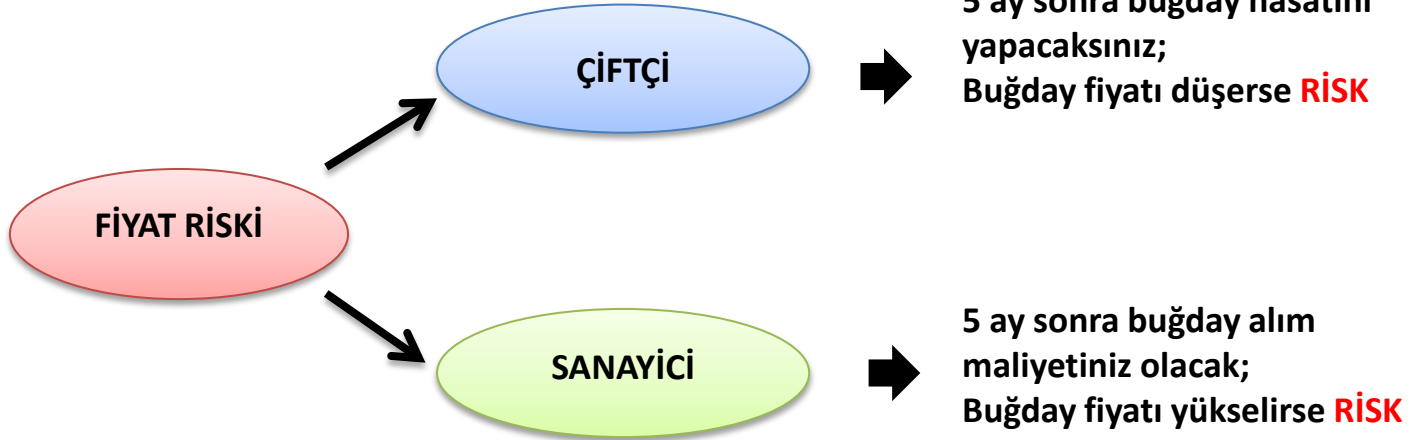

Mart ayında Eylül sözleşmesinde pozisyon almanız halinde Eylül 2016 vade sonunu beklemeden Mart – Eylül ayları arasında herhangi bir işlem gününde pozisyonunuzu ters işlemle kapatılabılırsınız.

- ✓ 1 adet buğday vadeli işlem sözleşmesi pozisyonu alabilmek için yatırmanız gereken başlangıç teminatı Takasbank tarafından belirlenmektedir.
- ✓ İlk pozisyon alım yönlü olabildiği gibi satım yönlü de olabilir.
- ✓ **Başlangıç teminatının minimum seviyeden daha yüksek bulundurulması fiyat dalgalanmalarında Margin Call'a düşme riskini azaltacaktır!**

NE DEN BORSA İSTANBUL VİOP BUĞDAY VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMESİ KULLANMALIYIM?

Borsa İstanbul VİOP'ta Buğday vadeli işlem sözleşmeleri, üretici (çiftçi) veya sanayiye **buğday fiyat riskinden korunma** imkânı sağlar.

Çiftçi için:

Durum: Eylül sonunda Buğday hasatı yapacaktır.

RİSK: Buğday fiyatının düşmesi

KORUNMA: ViOP'ta Buğday Vadeli İşlem Sözleşmesinde **SATIM***

Sanayici için:

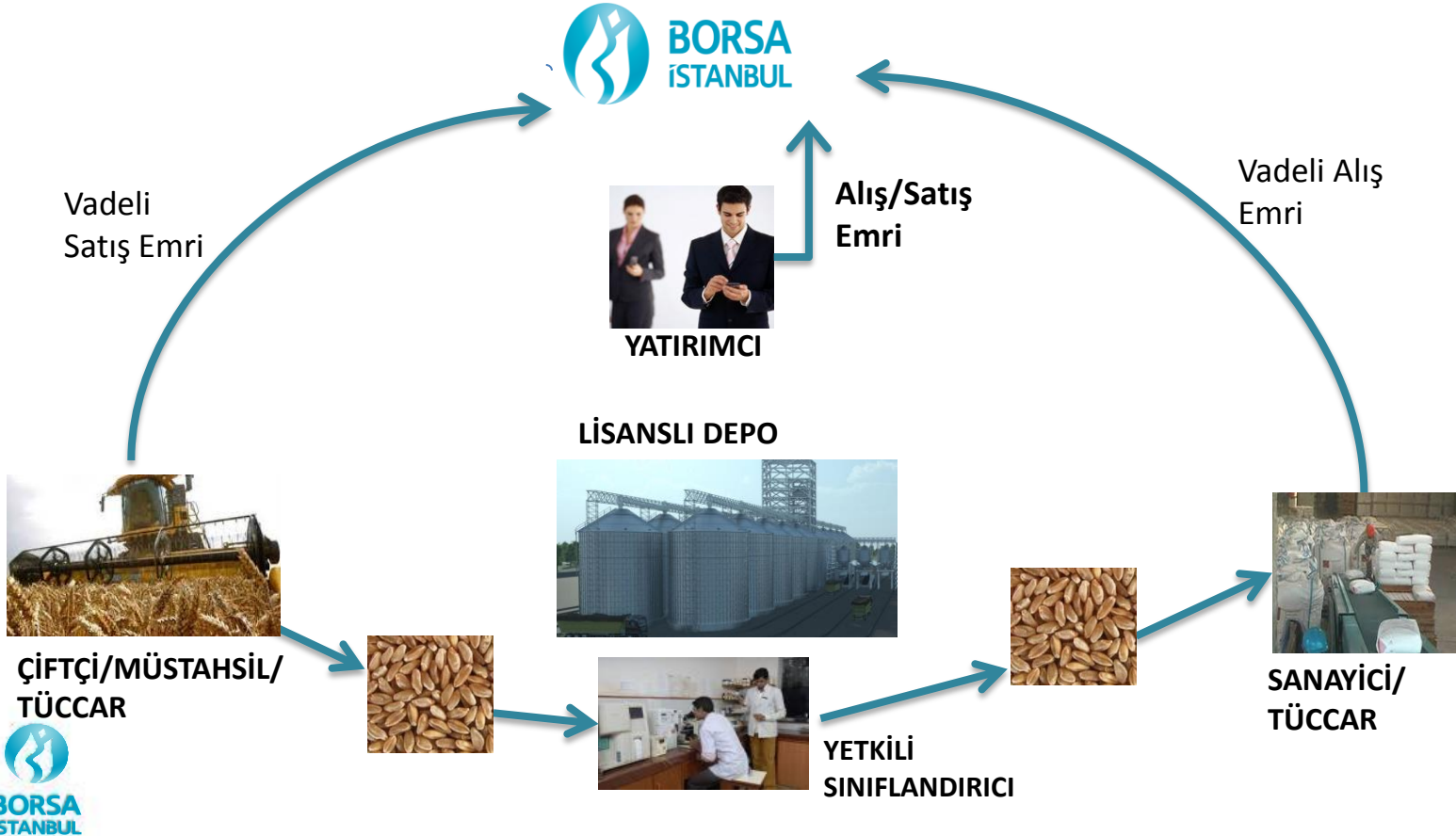
Durum: Eylül sonunda Buğday ihtiyacı olacaktır.

RİSK: Buğday fiyatının yükselmesi

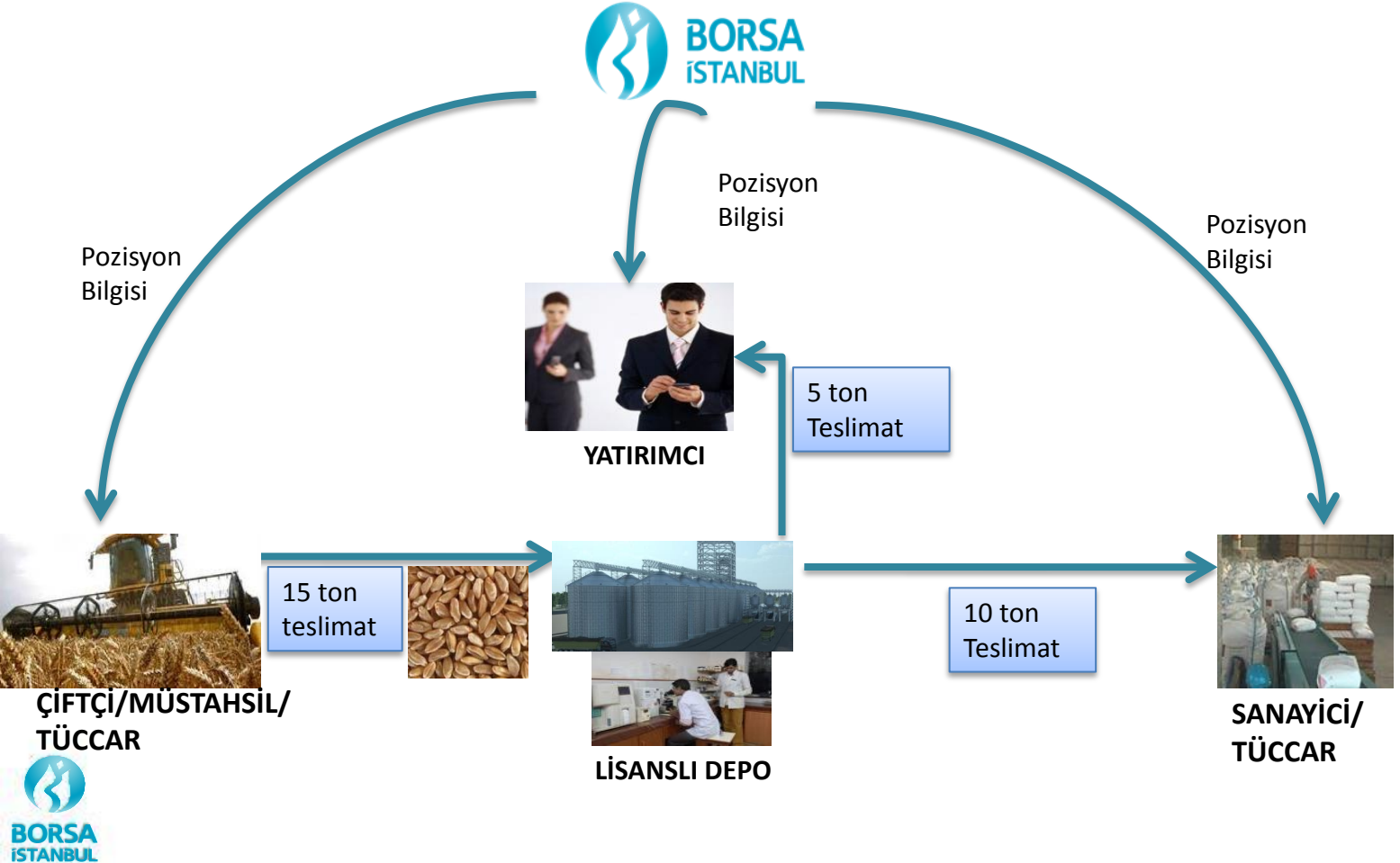
KORUNMA: ViOP'ta Buğday Vadeli İşlem Sözleşmesinde **ALIM***

*Yapacağınız/gerçekleştireceğiniz işlemler için korunma büyüklüğüne göre aracı kuruma işlem komisyonu ödenmektedir.

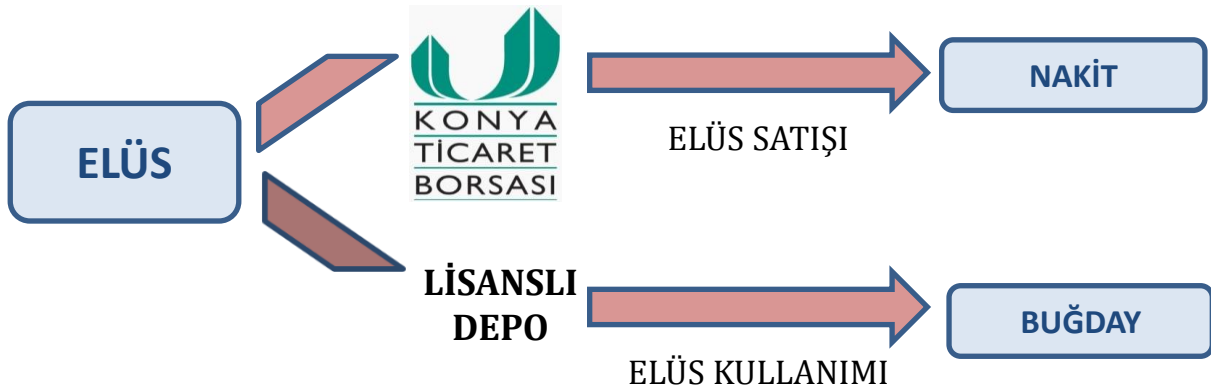
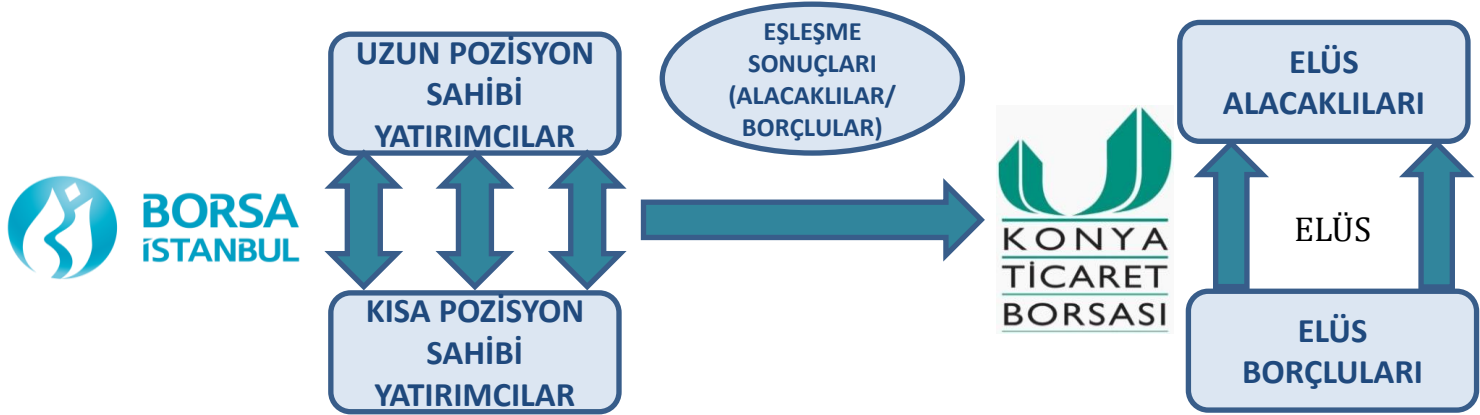
BUĞDAY VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ İŞLEYİŞİ

BUĞDAY VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ VADE SONU

BUĞDAY VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ VADE SONU-II

GÜNCEL KALDIRAÇ ORANLARI

Sözleşme	Başlangıç Teminatı	Fiyat	Pozisyon Büyüklüğü	Kaldıraç Oranı
Anadolu Kırmızı Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri	580 TL	0,9100	4.550 TL	7,8
Makarnalık Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri	520 TL	0,9020	4.510 YL	8,7

*Takasbank tarafından 24.02.2016 tarihinde açıklanan span parametre dosyasından alınmıştır.

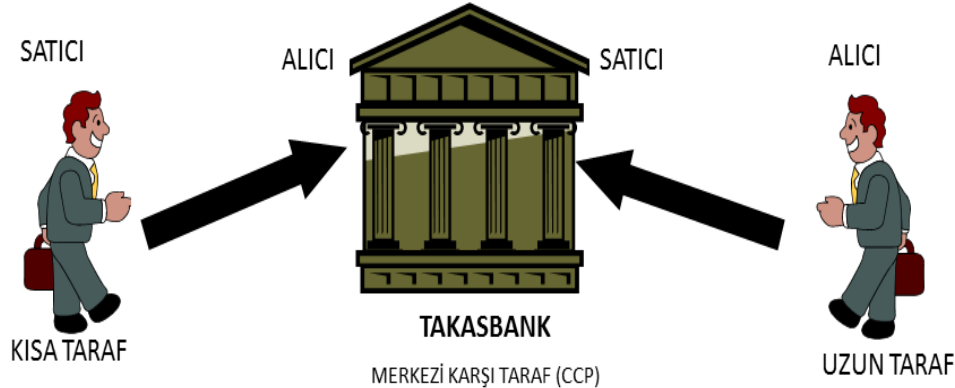
İŞLEM VE TAKAS MALİYETLERİ

Vadeli işlem sözleşmeleri için borsa payı işlem hacmi ($\text{Fiyat} \times \text{Sözleşme büyüklüğü} \times \text{İşlem miktarı}$) üzerinden alınırken opsiyon sözleşmeleri için prim hacmi ($\text{Prim} \times \text{Sözleşme büyüklüğü} \times \text{İşlem miktarı}$) üzerinden hesaplanmaktadır.

Sözleşme	Borsa Payı	Takas Payı
Endeks Vadeli	% 0,004	% 0,0008
Diğer Vadeli	% 0,003	% 0,001
Endeks Opsiyon	% 0,004	% 0,002
Diğer Opsiyon	% 0,003	% 0,0015

BORSA İSTANBUL VİOP SÖZLEŞMELERİ NE KADAR GÜVENİLİR?

Borsa İstanbul VİOP'ta gerçekleştirilen tüm işlemler Takasbank'ın sermayesi ile garanti altındadır. Tüm işlemlerde, Takasbank alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı ise alıcı konumuna geçerek merkezi karşı taraf hizmeti vermektedir. Bu şekilde VİOP'ta karşı taraf riski olmadan işlem yapılmaktadır.

Matriks : Sözleşme Adları (F_WHTANR0516S0, F_WHTDRM0516S0)

Foreks : Sözleşme Adları (F_WHTANR0516S0, F_WHTDRM0516S0)

Bloomberg : “VOA Comdty”, “DRRA Comdty”

Reuters : “0#WHTANR:”, “0#WHTDRM:”

DirectFN : Sözleşme Adları (F_WHTANR0516S0, F_WHTDRM0516S0)

WEBİNARLARIMIZ

21 Ekim 2015'te Borsa İstanbul VIOP tarafından ilk defa gerçekleştiren online eğitim (webinar) yoğun talep gördü. Opsiyon sözleşmelerinde temel konuların ele alındığı eğitime Türkiye'nin 42 farklı ilinden 250'yi aşkın yatırımcı kayıt yaptırdı.

10 Aralık 2015'te ikincisi gerçekleştirilen webinar etkinliğinde DolarTL Opsiyon Sözleşmeleri ve opsiyon stratejileri üzerinde duruldu.

PAY SÖZLEŞMELERİNE EKLENEN
YENİ DAYANAK VARLIKLAR

17 Mart 2016'da üçüncüsü gerçekleştirilen webinar etkinliğinde Pay Sözleşmeleri ve Özsermaye Halleri üzerinde duruldu.

BİLGİ KAYNAKLARI

- <http://borsaistanbul.com/viop>
- <http://www.borsaistanbul.com/veriler/verileralt/vadeli-islem-ve-opsiyon-piyasasi>
- <http://www.borsaistanbul.com/urunler-ve-piyasalar/piyasalar/vadeli-islem-ve-opsiyon-piyasasi/viopta-nasil-alim-satim-yapilir>
- <http://www.borsaistanbul.com/veriler/verileralt/vadeli-islem-ve-opsiyon-piyasasi/viop-gecikmeli-piyasa-verileri>

VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI GÜNLÜK BÜLTENİ

01.03.2016

VADELİ İŞLEM PAZARLARI	İŞLEM SAYISI	İŞLEM MİKTARI	İŞLEM HACMI	SEANS SONU AÇIK POZİSYON SAYISI	AÇIK POZİSYON SAYISI DEĞİŞİMİ	NOMİNAL İŞLEM HACMI
PAY VADELİ İŞLEM PAZARLARI	481	7.038	6.054.417,00	116.480	6.581	
İNDEKS VADELİ İŞLEM PAZARLARI	27.068	150.814	1.401.937.410,00	313.190	1.010	
DÖVİŞ VADELİ İŞLEM PAZARLARI	5.541	1.937.981	421.776.410,00	108.219	117.950	
KÖTÜMELİ MADENLER VADELİ İŞLEM PAZARLARI	1.316	21.581	18.543.368,00	31.043	9.950	
ELEKTRİK VADELİ İŞLEM PAZARLARI	252	1.081	14.815.028,00	9.382	853	
EMYA VADELİ İŞLEM PAZARLARI						
YABANCI ENDEKS VADELİ İŞLEM PAZARLARI						
METAL VADELİ İŞLEM PAZARLARI						
BİYO VADELİ İŞLEM PAZARLARI	2	25	48.475,00	0	0	
SEÇİLMİŞ BEPO VADELİ İŞLEM PAZARLARI						
PAY OPSİYON PAZARLARI	İŞLEM SAYISI	İŞLEM MİKTARI	İŞLEM HACMI	OPSİYON PRİM HACMI	SEANS SONU AÇIK POZİSYON SAYISI	AÇIK POZİSYON SAYISI DEĞİŞİMİ
ALIM (CALL) OPSİYONLARI	6	0,987	4.387.225,00	16.360,00	217.700	5.950
SATIM (PUT) OPSİYONLARI	11	0,626	3.040.280,00	37.960,00	124.075	3.825
PAY OPSİYON PAZARLARI TOPLAMI	17	1,613	7.387.475,00	54.320,00	341.775	9.775
İNDEKS OPSİYON PAZARLARI	İŞLEM SAYISI	İŞLEM MİKTARI	İŞLEM HACMI	OPSİYON PRİM HACMI	SEANS SONU AÇIK POZİSYON SAYISI	AÇIK POZİSYON SAYISI DEĞİŞİMİ
ALIM (CALL) OPSİYONLARI	184	1.109	11.424.400,00	286.085,00	4.581	472
SATIM (PUT) OPSİYONLARI	78	395	3.848.800,00	88.850,00	5.580	234
İNDEKS OPSİYON PAZARLARI TOPLAMI	272	1.604	14.071.200,00	374.935,00	11.161	706
DÖVİŞ OPSİYON PAZARLARI	İŞLEM SAYISI	İŞLEM MİKTARI	İŞLEM HACMI	OPSİYON PRİM HACMI	SEANS SONU AÇIK POZİSYON SAYISI	AÇIK POZİSYON SAYISI DEĞİŞİMİ
ALIM (CALL) OPSİYONLARI	10	4,871	14.148.000,00	116.303,00	63.040	4.821
SATIM (PUT) OPSİYONLARI	28	17,144	28.652.100,00	117.014,00	41.950	6.814
DÖVİŞ OPSİYON PAZARLARI TOPLAMI	48	11,815	34.081.700,00	233.317,00	105.010	11.635

*Opsiyon bakiyeleri için işlem tarihi dâhilinde İstanbul Borsası İstatistik Hizmetleri'ne başvurulmalıdır.

**BORSA
İSTANBUL**

VIOP

Kamil GÜZEL

VIOP

Müdür

kamil.guzel@borsaistanbul.com

Hakan KAYA

VIOP

Ürün Geliőtirme Uzmanı

hakan.kaya@borsaistanbul.com

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası

Tel: +90 212 298 24 27-3

viop@borsaistanbul.com